

КОНГРЕС УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

НЮ ЙОРК. — Як подає „Ню Йорк Таймс“ тут розпочався конгрес Української Православної Архидієцезії Злучених Держав і Канади. В неділю 7-го червня, архієпископ Іван Теодорович з Філадельфії, духовний голова зібрання, відправив владичу Службу Божу в асисті 20 священників. Засідання будуть відбуватися в салі церкви св. Володимира, під ч. 334 Іст 14-та вулиця, Ню Йорк. Конгрес закінчиться у вівторок, 9-го червня.

ДАЛЬША ПОМІЧ ПОТЕРПІЛИМ ВІД ПОВЕНИ.

НЮ ЙОРК. — Зі зложених українською імміграцією грошей Обеднання вислало на дальшу поміч потерпілим від повени українцям суму \$875. Вислано по \$175 до таких громадян: Мікіз Ракс, Па, Джаностан, Па, Гвілінг, Вест Верджинія, Порт Сайд Пітсбург, Па., і Гартфорд, Конн.

ЗА ТІСНІШУ СПІВПРАЦЮ МІЖ УРЯДОМ І БІЗНЕСОМ.

ВАШИНГТОН. — Секретар публичних робіт Ікес в газетному інтерв'ю заявив, що між урядом і приватним бізнесом мусить прийти до тіснішої співпраці, коли ми хочемо як слід розв'язати питання безробіття. Америка настільки багата країна, що кожний її громадянин може жити більше ніж у вигоді. Приватний бізнес, внаслідок технічних уліпшень, у деяких місцях не потребує стільки людей, що колись. На ті місяці уряд повинен придумати якісь суспільні роботи, щоб у той спосіб вигладжувати ті хвилювання, що повстають у приватному житті і бізнесі.

НАЙВИЩИЙ СУД ЗАТВЕРДЖУЄ РІШЕННЯ УРЯДУ.

ВАШИНГТОН. — Найвищий суд визнав конституційним зарядження секретаря Ікеса, яким він поручав державні позички для міст, в цілі будовання нових електривень. Таких позичок для різних міст уряд передбачає на \$200,000,000. Ця справа попала під наради суду в той спосіб, що теперішні власники внесли зажалення на це зарядження секретаря. Будова нових, часто не конче потрібних електривень, зруйнує ті електривні, що вже нині існують.

ПАНІ РУЗВЕЛТОВА ПРОМОВЛЯЛА ДО СТУДЕНТІВ.

НЮ ЙОРК. — На святі закінчення шкільного року в Тодгонтар Скул мала до студентів промову пані Рузвелтова, донька президента. Вона радила студентам, щоб старалися співпрацювати зі своїм оточенням та з людьми, з якими їм прийдеться в житті зустрічатися, взи такою згодою, гармонією і кооперативом, як це вони роблять в спортових дружинах. Нині світ дуже схвильований, а люди стурбовані. В щоденному житті цього спортового духа нині більше потрібно ніж колинебудь передтим.

ВШАНУВАЛИ АДМІРАЛА БИРДА.

НЮ ЙОРК. — На честь адм. Річарда Бірда, відомого дослідника незнаних країв, який перелетів літаком понад північний бігун, опісля перелетів Атлантийський океан і пробув багатов місяців, на представники наукових і суспільних кругів влаштували прийняття. На цьому прийнятті йому вручено золоту медаль та відчитано багатов привітів від різних поважних осіб, виключаючи самого президента. У своїй промові Бірд сказав, що крім двох літ свого життя, які ще хоче використати на дальші досліді, решту свого життя він задумує присвятити на те, щоб зблизити поодинокі народи до себе і викликати серед них більше приятельства.

ЗАТВЕРДИЛИ БУДОВУ ТУНЕЛЮ.

НЮ ЙОРК. — Міські влади остаточно затвердили будову нового підводного тунелю з Бетери Парку в Ню Йорку, до Брукліна. Цей тунель буде довгий 5,900 стій і буде трохи ширший від Голяндського тунелю, що лучить Ню Йорк з Джерзі Сіті. Його будова буде коштувати поверх \$60,000,000, і вона дасть багатов робітникам заняття, як також оживить бізнесову секцію здовж подудневого Брукліна та побережжя Бей Рідж. Такеж затверджено будову мосту понад Говануз Ривер, що коштуватиме \$2,300,000. Нюйорські влади затвердили теж проект будови нових збірників води з ріки Делявер, які мають коштувати \$17,500,000.

ЗАГРАБИЛИ БАНК І ВТЕКЛИ.

ЛИТЛ (Ню Джерзі). — Бандити заграбили в місцевому банку \$15,000 і втекли. За ними поліція зорганізувала погоню, що складається з 20 агентів і поліцаів.

ЖИД СУБВЕНЦІОНУВАВ ГІТЛЕРІВСЬКУ ПАРТІЮ.

Свідство в корупційній афері віденського обезпеченого Т-ва „Фешік“ виявило, що домерлий недавно генеральний директор „Фешіку“, жид Берлінер, субвенціонував австрійську гитлерівську партію, даючи з каси Т-ва австрійським націонал-соціалістам около пів мільона шилінгів. А один віденський антисемітський тижневик дістав від Берлінера 650,000 шилінгів.

З ДІЯЛЬНОСТІ ЕТНОГРАФІЧНОГО Т-ВА В МУКАЧЕВІ.

Продовжуючи свою цінну працю, Віденське Товариство друцла „Вістей“, що є його органом, уклало 47 доповідей з ріжних діянь етнографії, опублікувало програми для опису народної ноші та для запису відомостей про обрядовість і орнаменту шифармаційний „Листок“ для збирання матеріалів і речей для Етнографічного Музею в Мукачеві. До друку приготувало Товариство 18 дальших програм і одержало понад 50 рукописів народної словесности (піснї, звичаї, перекази, тощо) і описи народної ноші з цілої низки сіл. Усіх зібраних рукописних матеріалів має Товариство на 50 аркушів друку. Етнографічний Музей придбав для своїх збірок 500 ріжних предметів і перелік їх консервацію.

Етнографічне Товариство в Мукачеві, що його головою є о. дир. А. Волошин, а секретарем проф. д-р Ю. Головацький, не дістає ніяких грошових допомог від уряду й удержується та розвиває свою живу діяльність коштом виключно власних фондів. Усіх членів має воно 88, у тім 11 основників, 72 звичайних, 2 надзвичайних.

КРИВАВІ ПОРАХУНКИ ЗА ДІВЧИНУ.

Є собі на Красному в Луцьку така красуня, що не гардує навіть жидівськими „паніччями“. До неї також ходив один робітник зі села Малий Омеляник. Одного дня зустрінувся цей робітник з „паніччєм“ мойсеєвої вороти в хаті красуні і після короткої переречки „паніч“ вистрілом з револьверу вбив робітника. Його поховали, а „паніч“ хотів собі по місті, бо, кажуть, оправдується „власною обороною“.

ЖАХЛИВИЙ УЧИНОК ЗРЕДУКОВАНОГО.

Вночі з 17. на 18. травня ц. р. дійшло до страшної родинної трагедії у Вісмарі біля Гіссен (Німеччина). Людяк Прішц, що перед кількома днями з власної волі вступив працю в Гіссен, убив своєю дружиною, дві дочки у віці 10 і 16 літ, а сам повисився.

СМЕРТНІ ПОРАХУНКИ З ВРІТЕЛЕМ.

У ресторані „Морске Око“ в Луцьку Р. Цитрицький застрілив свого надкучильного врітеля, Лейбу Корчака, як той упоминявся за гроші. Р. Цитрицький сам згодився на постріл.

КАНАДА В БОРІТБІ ІЗ ЗЛОЧИНСТВОМ.

Внаслідок господарської депресії зросло злочинство і в Канаді. Його загроза така велика, що уряд рішив мобілізувати високо вишколену армію до боротьби зо злочинцями. Корпус, що має бути зорганізований Канадійською Роял-Мавнтед-Поліс, буде подібний до американських „джи мен“ (мундурована й тайна поліція до боротьби з генстерами) і британської Скатленд Ярд (тайна поліція), одначе з основними ріжницями.

В Злучених Державах Америки і в Англії злочинці переважно ношуть у великих містах та індустріальних центрах. А в Канаді, що має великі простори й мало населення, боротьба зо злочинством мусить охоплювати широчені території. Як перший крок до створення такого корпусу мавнтед-поліс перебирає обов'язки, що давніше були завдані поліційній владою в більшості провінцій.

Загроза злочинства в Канаді збільшилась, як американська влада визнає, рішуче до боротьби з ним. Багато американських генстерів утекли в Канаду і тут дають свій „промисл“. Давніше американські злочинці боялись Канади, тому, що тут далеко гостріше карають злочинців, як в Америці. Однак як американські „джи мен“ влязали не на жарт до них, широкі простори Канади роблять її безпечною для американських бандітів, як Америка!

Викрадення багатого канадського броварника Джана Лябата, недавно втекло торонтоногого генерального підприємця, численні грабунки банків та інші великі злочинні й розбійні діла бандітів-утікачів зо Злучених Держав. Федеральне дослідне бюро і ФЧЕІ в кожному канадському університеті співпрацюють із мавнтед-поліс в цілі вишколення здібного корпусу кримінального слідства, подібного до С. І. Д. в Скатленд Ярд. Його члени будуть мати повне знання хемії, трійлознавства, балістики. (наука про рух крісових куль) і стрільання, а також пізнання людей по відтисках пальців, пізнання фізіономії й черт обличчя і т. і. Локальні поліційні чинники вишлюють туди своїх здібних старшин до вишколу.

СМЕРТЬ 100-ЛІТНОЇ.

В Берліні, пов. Броди, померла дими днями 100-літня Юлія Швець. Вона дишила 90 осіб попомства, зложеного з дітей, внуків, правнуків та праправнуків. Цього року кілька правнуків старушки ставали до бранки.

ВЕЛИКИЙ КОМУНІСТИЧНИЙ ПРОЦЕС У РУМУНЦІ.

У Ясах відбувається тепер великий комуністичний процес перед Обичуєвими воєнним судом. Обичуєвичем є 106 осіб, між ними кілька лікарів, антикарів, студентів та механіків. Шість підсудних не явилися на розправі „внаслідок вищої сили“, як пишуть румунські часописи, а 20 підсудних уже десь — щезли.

ЗАКАРПАТСЬКІ УКРАЇНЦІ У ФРАНЦІЇ.

Почавши від 1926 року, згідно неземожні селяни з Закарпаття на заробітки до французьких копаляць і фабрик. Однак господарська криза зупинила дальшу еміграцію, а багатов людей втрачали працю і мусили вертатись до краю. Досі залишились у Франції приблизно три тисячі закарпатських заробітків. Одні з більших їхніх осередків є Гранд Комб у південній Франції, на захід від залізничної лінії Париж—Марселя. Матеріально вони несоріше забезпечені, але не беруть участі в національно-громадському житті. Варто, щоб ціми закарпатськими українцями ближче зайнялись наші центральні організації в Парижі й об'єднали їх у культурно-освітні товариства, та щоб могли їм заснувати українську народну школу для їхніх дітей, що примушені ходити до французької, де зовсім вивчаються.

НЕЩАСЛИВИЙ ВИПАДОК.

Н. Ковальський в Розвиниці, повіт Ярослав, згодився перевезти своїм швагрові хату з Крамарівки до Розвиниці. Невдарино приїхав уже четвертий раз по дереву і почав сам розбирати одну стіну та складати дерево на землю. Нагдо друга бична стіна завалилась і своїм тгаром розторощила голову Ковальського, що згинув на місці.

ПОЛІЦІЙЦІ ПЕС ПОРАНИВ ДИТИНУ.

У місцевості Кіларней, Ман., на три-літню дочку фермера Я. Вайба напад поліційний пес і страшно поранив дитину на ліві і на шії. Замітна річ, що загальний пес був власністю багатішого покусаю дитину. Пес постійно бавився в дитиню і ніколи не дав ніяких приток до підозрін. Дитина приток „зі смертю“. Пес здер шкіру дитині на шії так, що м'язи видно. Таксама здер шкіру на голові. Песом заопікувалась управа міста.

25 ЗЛОТИХ ЗА ВІДМОВУ ВАРТИ.

Господар Іван Федорук, оувший посяд до сойму в селі Змішній, коло Луцька, одержав карний наказ від луцького староства на 25 зл. за те, що ніби відмовився йти вартувати перед 1. травня. Ціла ця справа має ще йти на судову дорогу, бо Федорук оправдується, що був визначений на 4 дні з підводою і коли мав одні наказ, не міг виконувати другого. Всякі пригоди бувають тепер по волинських селах.

НІЧОГО СОБИ ЗАРІБОК.

Перед кількома роками в гіпотечному відділі окружного суду в Луцьку був писаром якийсь пан Прусакевич. За кілька літ своєї праці він „записав“ на своїй рахунок, а на шкоду державного скарбу волінську суму — 117,600 зл. Волінський скарбово палата наложила за ті „недокладності“ на пана Прусакевича гривню в сумі 600,000 зл. „Пошкодований“ відкликався до суду в Луцьку, який має ствердити, чи таку суму зможе заплатити пан Прусакевич.

ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД ДАЄ ПОМІЧ СТРАЙКАРАМ

ПАРИЖ. — Прем'єр міністр Блюм у своїй промові на радіо запевнив страйкуючих робітників, що його уряд внесе в парламенті проекти нових законів на охорону робітників, як: законопроект про те, що робітники мають працювати не більше, як 40 годин на тиждень, що вони мають мати волю робити колективні угоди з підприємцями, про те, що робітники підчас вакацій мають мати заплату. Давши такі обіцянки, прем'єр закликав робітників удержувати спокій і порядок. Його промову повторювали потім з інших стайцій кілька разів з рукопису! Кабінет міністрів уже почав переговори з провідниками союзу робітничих юній щодо способів задоволення робітничих домагань.

Рахують, що страйк робітників обняв у Франції коло мільона людей. Застрайкували не лише робітники по фабриках, але й склепові помічники по великих крамницях. Всі великі департаментові крамниці в Парижі були закриті; робітники закрили двері крамниць, замикаючи в середині себе й зарядців. Відкриті були лише малі крамниці. Для приватних авт не можна було ніде дістати газоліни. Страйкувала теж готелева служба так, що гості мусили самі стелити собі ліжка, на що дуже жалуються багаті амеританці, що живуть постійно в паризьких готелях. Перестали теж виходити всі газети з винятком газет, що представляють партії „народного фронту“. Всі газетні стояки закриті, бо всі продавці належать до партійних організацій.

У Парижі панував повний спокій, себто не було демонстрацій, ні заворушень. Однак серед населення кружляли преріжні чутки. Як це звичайно буває серед людей, що привикли читати правильно газети, коли газети не появляться. Як господині зайшли до пекарень і не могли дістати хліба, бо великий попит вичерпав подачу, зараз появилася чутка, що пекарі страйкують і хліба не буде. На другий день рано пекарі продавали хліб, як звичайно.

Заяву прем'єра Блюма пояснюють як певного роду капітуляцію уряду перед страйкуючими робітниками, а рівночасно як його спробу повернути розбурхану силу робітників на свою користь. Кажуть, що прем'єр Блюм у своїй промові в парламенті обіцяв робітникам перебрати на державу весь вибір воєнної амуніції.

ВІРОГ САНКЦІЇ ПРОТИ ІТАЛІЇ ВЕРТАЄТЬСЯ ДО АНГЛІЙСЬКОГО КАБІНЕТУ.

ЛОНДОН. — Сер Семюел Гор, що свого часу виступив був як міністр заграничних справ з пропозицією дати Італії далеко йдучі територіальні уступки в Етіопії та мусив через цю пропозицію вступитися з кабінетом, вернувся до кабінету з текою міністра адміраліції.

Цей поворот уважають за доказ, що Англія погодиться з Італією щодо поділу Етіопії.

Іден, міністер заграничних справ, мав довгу розмову з цисарем Етіопії, що прибув онді до Лондону. Розмова велася в посольстві Етіопії. Звісно, предметом розмов був дискуванті, не відемо.

АВСТРІЙСЬКО-ІТАЛІЙСЬКІ РОЗМОВИ.

РИМ. — Прем'єр Мусоліні прийняв на обід канцлера Австрії, Курта Шушніга, та мав з ним довгу конференцію.

По конференції італійський уряд видав заяву, що розмова не мала на меті ніяких спеціальних цілей, а тільки зазначити загально приятель між Австрією й Італією.

ХОЧЕ ПОСПІШНО ПРЕСТОЛА.

ВІДЕНЬ. — Архикнязь Отто видав нову „пильну“ відозву до народу Австрії, щоб його зробили якнайскоріше цисарем.

„Це вже найвищий час“, говорить проклямація, для вирішного кроку. Я готов кожної години вернутися до рідного краю й дати Австрії стару едвість, потугу й щастя“.

Проклямація мала такий вплив, що поза границями краю знов поширилася чутка, що Габсбурги мають незабаром вернутися на престол Австрії.

ЗАСУДИЛИ СВЯЩЕНИКА НА 8 ЛІТ ВІЗНИЦІ.

БЕРЛІН. — Перший процес проти групи священників, обвинувачених нацистським урядом за неморальні вчинки, покінчився засудженням о. Франца Конрада Іоанніса, католицького священника з Розенберга, у Віртенбергі, на 8 літ в'язниці. Закидали йому ширення деморалізації серед молоді. Католицькі організації поза Німеччиною заявляють, що всі докази, на основі котрих нацистичний уряд веде процеси проти священників і черців, підроблені самим урядом.

"СВОБОДА" (LIBERTY)
 FOUNDED 1893
 Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
 Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
 at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
 Edited by Editorial Committee.
 Rate 4 a month and Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
 on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.
 Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
 За оголошення редакція не відповідає.
 За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
 Тел. "Свобода": ВЕрген 4-0287. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016.
 4-0807.
 Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

„ЧОРНИЙ ЛЕГІОН” І РОБІТНИКИ

Вилієм Грін, президент Американської Федерації Праці, виступив оноді з публічним домаганням, щоб департамент судівництва і конгрес розслідили до найменших подробиць „Чорний Легіон” наперед загалом, а потім спеціально з боку його звязку з протиробітничою кампанією.

Каже Вилієм Грін, що „Чорний Легіон” брав живу участь у душеному страйку, а спеціально він вмішався був у страйк автомобільних робітників минулої осені.

Вилієма Гріна підтримує в обвинуваченню „Чорного Легіону” Гомер Мартин, президент юні автомобільних робітників, звязаної з Американською Федерацією Праці. Цей Мартин, що до свого недавнього вибору на президента робітничої юні був проповідником, звязує „Чорний Легіон” з цілою низкою протиробітничих актів за останні кілька місяців. Він каже, що ця закатурена організація має тісні звязки з страйколомною й шпігунською агенцією „Дон Патрол”. Він обвинувачує „Чорний Легіон” за підкошення 6 бомб підчас останнього автомобільного страйку в осені. Він каже, що „Чорний Легіон” звязаний і відповідає за вбивство двох юнінних організаторів, Івана Беляка і Юрка Марчука.

У своїй публічній заяві Гомер Мартин оповідає, як „Чорний Легіон” вів свою роботу. Страйколомна організація „Дон Патрол” мала шпигунів у фабриках авт. Підчас страйку до деякого з робітників підходили агенти страйколомної організації з підештами, щоб вони приступили в члени „Чорного Легіону”. Організатори казали робітникам, що як вони приступлять до „Чорного Легіону, то „Чорний Легіон” pomoже їх юні, а саме pomoже верховодам юні вичистити юнію з комуністів, муринів і чужинців.

Під впливом цієї агітації кільканацять робітників, як каже Мартин, приступили до „Чорного Легіону”. Деякі з них скоро пізналися на характері роботи „Легіону”, побачивши, що чинення юні було властиво зломанням юні та позбавленням її всякої боездатності. Деякі з тих робітників потім виступили з „Чорного Легіону”, та готові тепер дати урядові факти про роботу „Чорного Легіону”.

„Ми закидуємо”, пише Мартин у своїй публічній заяві, „що „Чорний Легіон”, а приваймні цей його полк або компанія, були ведені як страйколомний відділ. (Слова „полк” і „компанія” вжиті тому, бо „Чорний Легіон” зорганізований на військових основах). Що більше, ми є певні, що „Чорний Легіон” був тою терористичною організацією, що підкладала бомби під наші осідки та доми 5 страйкових провідників”.

Ці заяви консервативних юнінних провідників показують, що слідство над „Чорним Легіоном” лежить не тільки в інтересі всіх імігрантів, але й усіх робітників.

КУДИ ІДУТЬ СОЦІЯЛІСТИ?

Нераз дрібні на око факти мов рефлектором освічують глибокі процеси.

Таким дрібним фактом є Коментар українських соціалістів, що зявився в ч. 112 „Діла” з приводу „Зйзду Працівників ультури, у Львові, який уладила ППС (Польська Партія Соціалістична) і який перетворився у величезну большевицьку демонстрацію зі співами Інтернаціоналу, а почесним головором Максимом Горьким і т. п.

Тепер наші соціалісти — П. Буняк, Р. Домбчевський, Л. Ганкевич, К. Коберський, В. Левинський, В. Старосольський, В. Темницький, М. Стахів — себо головні провідники (неіснуючої) соціал-демократії української й (існуючої) радикальної партії, публікують відозву, чому вони не взяли участі в тій маніфестації. Вони нібито дуже хотіли, бо кортіло запротестувати проти „фашистського і гітлерівського чобота”, але відносили на Україні не дозволили їм брати участь у маніфестації, явно просоветській.

Покинувши все в порядку. Але ось мотивація: чому наші радикали і соціалісти не можуть симпатизувати з Соєтами?

Тому, кажуть, що Совети замордували або заслали... їх партійних товаришів — письменників, учених і поетів” — як Крушельницьких, Ю. Бачинського, С. Вітика, М. Ірчана, і тому, що „мовна політика” советського уряду на Україні їм тепер не подобається... І це все! Ані слова про Соловки! Ані слова про примусову колективізацію! Ані слова про виголодження мільонів українського селянства! Ані слова про винищення „безпрізорних” (беззахисних) українських дітей! Ані слова про вимордовувану в ГПУ українську несоціалістичну інтелігенцію! Одним словом: ані слова про той „трудающий люд”, на яким нібито тим соціалістам і радикалам так страшно залежить, якого оброну вони собі взяли в монополію.

Виходить, що їм іде лише про зменшу своїх колег-соціалістів і про мову. Виходить далі, що колиб так Совети помилювали і не переслідували той зменш соціалістів і дали їм писати „рідною мовою”, все булоб гаразд, і наші радикали і соціалісти, плонув-

наші радикали і соціалісти тахенько сиділиб і не протестували би проти московського режиму на Україні!

Ось ті дрібні факти дають нагоду вглянути в „правдиву душу” проводу наших соціалістів і радикалів.

Дрібний факт Коментару наших радикалів-соціалістів нагло відслонив процес побного зануку якогогонебудь почуття національної гідності і національної думки у наших соціалістів-радикалів. Тому, що є заслплені своєю доктриною, стали вони невразливі на всі страхоття наїзника. Психічно є вони раби, і як такі не є ніякою поважною силою в боротьбі за самостійність нації.

Там вони, за дрібні концесії своїй кліці, готові йти з большевиками. Тут — з ППС. Як самостійний національний чинник вони сходять з овиду політичного життя.

Це треба собі усвідомити. І треба вміти заглянути в їхне правдиве обличчя.

ЕТІОПСЬКА НЕБЕЗПЕКА

Одною з годовних ріжниць між італійською фашистською і німецькою націонал-соціалістичною ідеологією було і є відміне відношення до проблеми так званої расової чистоти. Гітлеризм поклав в основу своєї ідеології матеріалістичний чинник крові, і надаючи цьому чинникові перекреслює в категорії повноправних німецьких громадян цієї категорії людей, що мали нещастя походити від — не тільки батька, але й діда з кровю сумнівної (на погляд теперішніх німецьких законодавців) якості. Італійський фашизм надає головну вагу духовному чинникові волі і свідомості приналежності до відповідного національного колективу та визнання дирекції влади цього національного колективу: тому кожний народжений чи від італійських громадян чи знатуралізований чужинцев, що прийняв італійське громадянство, вважається повноправним членом італійського національного колективу, наскільки кориться, і тим більше допомагає — директивам італійського фашистського уряду.

Так було досі. І, здавалося, так мало бути і в будучності, бо сама пратика життя показала цілу життєвість та пожиточність такого наставлення. Зрештою, італійська нація повстала внаслідок такого перемишання ріжних рас і народів, що самим своїм існуванням і особливо останніми успіхами на всіх ділянках життя, давала цілком ясний і переконливий доказ помидковості так званого расизму, чи інакше кажучи, зоологічного націоналізму.

Так, кажу, було, досі. Але так не має бути в будучності. Бо частина правди є і в расизмі. І полягає ця правда в тому, що коли зустрічання близьких до себе народів, в більшості випадків виходить на користь расі, і в усякому разі не дає цілком виразних негативних наслідків, зустрічання представників ріжнокольорових рас дає негативні наслідки, а найбільш негативні наслідки дає зустрічання білої раси з чорною.

І от тепер, після здобуття Етіопії, перед італійським суспільством повстала грізна етіопська „чорна” небезпека. Отим більше допомагає — директивам італійського фашистського уряду.

Так було досі. І, здавалося, так мало бути і в будучності, бо сама пратика життя по-

казана цілу життєвість та пожиточність такого наставлення. Зрештою, італійська нація повстала внаслідок такого перемишання ріжних рас і народів, що самим своїм існуванням і особливо останніми успіхами на всіх ділянках життя, давала цілком ясний і переконливий доказ помидковості так званого расизму, чи інакше кажучи, зоологічного націоналізму.

Так, кажу, було, досі. Але так не має бути в будучності. Бо частина правди є і в расизмі. І полягає ця правда в тому, що коли зустрічання близьких до себе народів, в більшості випадків виходить на користь расі, і в усякому разі не дає цілком виразних негативних наслідків, зустрічання представників ріжнокольорових рас дає негативні наслідки, а найбільш негативні наслідки дає зустрічання білої раси з чорною.

І от тепер, після здобуття Етіопії, перед італійським суспільством повстала грізна етіопська „чорна” небезпека. Отим більше допомагає — директивам італійського фашистського уряду.

Так було досі. І, здавалося, так мало бути і в будучності, бо сама пратика життя по-

казана цілу життєвість та пожиточність такого наставлення. Зрештою, італійська нація повстала внаслідок такого перемишання ріжних рас і народів, що самим своїм існуванням і особливо останніми успіхами на всіх ділянках життя, давала цілком ясний і переконливий доказ помидковості так званого расизму, чи інакше кажучи, зоологічного націоналізму.

Так, кажу, було, досі. Але так не має бути в будучності. Бо частина правди є і в расизмі. І полягає ця правда в тому, що коли зустрічання близьких до себе народів, в більшості випадків виходить на користь расі, і в усякому разі не дає цілком виразних негативних наслідків, зустрічання представників ріжнокольорових рас дає негативні наслідки, а найбільш негативні наслідки дає зустрічання білої раси з чорною.

І от тепер, після здобуття Етіопії, перед італійським суспільством повстала грізна етіопська „чорна” небезпека. Отим більше допомагає — директивам італійського фашистського уряду.

Так було досі. І, здавалося, так мало бути і в будучності, бо сама пратика життя по-

казана цілу життєвість та пожиточність такого наставлення. Зрештою, італійська нація повстала внаслідок такого перемишання ріжних рас і народів, що самим своїм існуванням і особливо останніми успіхами на всіх ділянках життя, давала цілком ясний і переконливий доказ помидковості так званого расизму, чи інакше кажучи, зоологічного націоналізму.

Так, кажу, було, досі. Але так не має бути в будучності. Бо частина правди є і в расизмі. І полягає ця правда в тому, що коли зустрічання близьких до себе народів, в більшості випадків виходить на користь расі, і в усякому разі не дає цілком виразних негативних наслідків, зустрічання представників ріжнокольорових рас дає негативні наслідки, а найбільш негативні наслідки дає зустрічання білої раси з чорною.

І от тепер, після здобуття Етіопії, перед італійським суспільством повстала грізна етіопська „чорна” небезпека. Отим більше допомагає — директивам італійського фашистського уряду.

Так було досі. І, здавалося, так мало бути і в будучності, бо сама пратика життя по-

казана цілу життєвість та пожиточність такого наставлення. Зрештою, італійська нація повстала внаслідок такого перемишання ріжних рас і народів, що самим своїм існуванням і особливо останніми успіхами на всіх ділянках життя, давала цілком ясний і переконливий доказ помидковості так званого расизму, чи інакше кажучи, зоологічного націоналізму.

Так, кажу, було, досі. Але так не має бути в будучності. Бо частина правди є і в расизмі. І полягає ця правда в тому, що коли зустрічання близьких до себе народів, в більшості випадків виходить на користь расі, і в усякому разі не дає цілком виразних негативних наслідків, зустрічання представників ріжнокольорових рас дає негативні наслідки, а найбільш негативні наслідки дає зустрічання білої раси з чорною.

І от тепер, після здобуття Етіопії, перед італійським суспільством повстала грізна етіопська „чорна” небезпека. Отим більше допомагає — директивам італійського фашистського уряду.

Так було досі. І, здавалося, так мало бути і в будучності, бо сама пратика життя по-

казана цілу життєвість та пожиточність такого наставлення. Зрештою, італійська нація повстала внаслідок такого перемишання ріжних рас і народів, що самим своїм існуванням і особливо останніми успіхами на всіх ділянках життя, давала цілком ясний і переконливий доказ помидковості так званого расизму, чи інакше кажучи, зоологічного націоналізму.

Так, кажу, було, досі. Але так не має бути в будучності. Бо частина правди є і в расизмі. І полягає ця правда в тому, що коли зустрічання близьких до себе народів, в більшості випадків виходить на користь расі, і в усякому разі не дає цілком виразних негативних наслідків, зустрічання представників ріжнокольорових рас дає негативні наслідки, а найбільш негативні наслідки дає зустрічання білої раси з чорною.

І от тепер, після здобуття Етіопії, перед італійським суспільством повстала грізна етіопська „чорна” небезпека. Отим більше допомагає — директивам італійського фашистського уряду.

Так було досі. І, здавалося, так мало бути і в будучності, бо сама пратика життя по-

казана цілу життєвість та пожиточність такого наставлення. Зрештою, італійська нація повстала внаслідок такого перемишання ріжних рас і народів, що самим своїм існуванням і особливо останніми успіхами на всіх ділянках життя, давала цілком ясний і переконливий доказ помидковості так званого расизму, чи інакше кажучи, зоологічного націоналізму.

Так, кажу, було, досі. Але так не має бути в будучності. Бо частина правди є і в расизмі. І полягає ця правда в тому, що коли зустрічання близьких до себе народів, в більшості випадків виходить на користь расі, і в усякому разі не дає цілком виразних негативних наслідків, зустрічання представників ріжнокольорових рас дає негативні наслідки, а найбільш негативні наслідки дає зустрічання білої раси з чорною.

І от тепер, після здобуття Етіопії, перед італійським суспільством повстала грізна етіопська „чорна” небезпека. Отим більше допомагає — директивам італійського фашистського уряду.

Так було досі. І, здавалося, так мало бути і в будучності, бо сама пратика життя по-

казана цілу життєвість та пожиточність такого наставлення. Зрештою, італійська нація повстала внаслідок такого перемишання ріжних рас і народів, що самим своїм існуванням і особливо останніми успіхами на всіх ділянках життя, давала цілком ясний і переконливий доказ помидковості так званого расизму, чи інакше кажучи, зоологічного націоналізму.

Так, кажу, було, досі. Але так не має бути в будучності. Бо частина правди є і в расизмі. І полягає ця правда в тому, що коли зустрічання близьких до себе народів, в більшості випадків виходить на користь расі, і в усякому разі не дає цілком виразних негативних наслідків, зустрічання представників ріжнокольорових рас дає негативні наслідки, а найбільш негативні наслідки дає зустрічання білої раси з чорною.

І от тепер, після здобуття Етіопії, перед італійським суспільством повстала грізна етіопська „чорна” небезпека. Отим більше допомагає — директивам італійського фашистського уряду.

Так було досі. І, здавалося, так мало бути і в будучності, бо сама пратика життя по-

казана цілу життєвість та пожиточність такого наставлення. Зрештою, італійська нація повстала внаслідок такого перемишання ріжних рас і народів, що самим своїм існуванням і особливо останніми успіхами на всіх ділянках життя, давала цілком ясний і переконливий доказ помидковості так званого расизму, чи інакше кажучи, зоологічного націоналізму.

Так, кажу, було, досі. Але так не має бути в будучності. Бо частина правди є і в расизмі. І полягає ця правда в тому, що коли зустрічання близьких до себе народів, в більшості випадків виходить на користь расі, і в усякому разі не дає цілком виразних негативних наслідків, зустрічання представників ріжнокольорових рас дає негативні наслідки, а найбільш негативні наслідки дає зустрічання білої раси з чорною.

І от тепер, після здобуття Етіопії, перед італійським суспільством повстала грізна етіопська „чорна” небезпека. Отим більше допомагає — директивам італійського фашистського уряду.

Так було досі. І, здавалося, так мало бути і в будучності, бо сама пратика життя по-

Д-р Кирило Трильовський.

Д-Р ЕДВАРД БЕНЕШ

НОВОВИБРАНИЙ ПРЕЗИДЕНТ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ.

(6)

Вибір д-ра Бенеша прийняла ціла світова преса надзвичайно симпатично.

Німецький „Берлінер Тагеблат” називає його вибір „самозрозумілістю”. Учень слідує за учителем, а помічник за мистцем.

„Едварда Бенеша належить уважати за співбудівничого, співосновника чехословацької держави, а його вибір на Масарикова наступника — за призначення цієї його діяльності”.

А головний партійний організатор Гіллера „Дер Ангріф” (напад, атака) пише:

„Своєю дипломатичною діяльністю виборів д-р Бенеш для Чехословацчини голос у Лізі Націй. Безперестанні подорожі, безперестанна праця, ані алькоголю, ані тютюну, але багато спортивного руху для зрівноваження, а притім усе чемний, супокійний та умишлений. Бенеш став великим на підставі Масарикової ідеології, котра проklamувала свободу меншин, свободу народів. Вона дає йому нагоду доказати, що між реальною

силу власне тому обороняти, щоби те наше європейське завдання якнайкраще виконати.

„Ми однак рівночасно не хочемо бути оруддям політики, тої чи якої іншої сторони, ані західньої Європи, ані якої-то не було середньоевропейської чи східноєвропейської держави.

Ми стараємося створити в шій заграничній політиці синтезу європейської політики миру і ми стараємося за сталу європейську рівновагу та за сталий мир”.

Коли глянемо на 17-літню діяльність д-ра Бенеша як міністра справ заграничних та визначного члена Ліги Націй — то мусимо признати, що висказані ним засади — він і справді впроваджує в життя. З ніким не шукає він легкуючи зачіпки і в найтяжшій ситуації — він усетаким же зуміє знайти відповідний мирний вихід.

Телеграфічна вістка про його вибір внаслідок ще того самого дня до Женевы, а коли Рада Ліги Націй зійшлася тогочасного дня поноудні на своє засідання — голова тої ради, аргентинський делегат Гвінаду повідомив відкриваючи засідання Ради про цей вибір та виголосив таку промову:

„Я переконаний, що висказу почування всіх моїх товаришів, — висказуючи нашу спільну радість з причини цієї події. В цей спосіб у вітчині д-ра Бенеша, до котрої будівничий він належить і для котрої він все так невсипучо працював, зістала достойно увічнена його публічна діяльність.”

„Будучи духовним потомком славного старенького державного мужа, котрий власне цими днями устунив з політичного життя, і перед котрим ми скляємо наші чола — обіймає д-р Бенеш на місці проф. Масарика найвищий уряд у своїй державі. Обидва мають ті самі ідеали. Справедливість і мир. Обидва, будучи рівночасно філософами, письменниками і мужами державними — працовади без утоми над здійсненням тих ідеалів, котрі є також ідеалами Ліги Націй. Зокрема д-р Бенеш багато причинився до старань, котрі ми розвинули від хвилі валоження цієї інституції.”

„Участь д-ра Бенеша у наших працях є така велика, що не легко вичислити всі ті області, на яких д-р Бенеш поставив свою особу на Службу Ліги Націй.”

Таке признання з уст чужинця — значить чейже немало. І слушно зазначили „Лідове Лісти”, що при цих виборах не побідила жадна партія, але побідила — республіка!

А тепер ще кілька моїх особистих споминів. Д-ра Бенеша пізнав я на вечірнім прийнятті у його міністерських салянах дня 28. жовтня 1919 р. з нагоди однорічного ювілею існування чехословацької республіки. Він визначив мені тоді аудієнцію на другий день, година 11 перед полуднем.

Я явився точно у його урядовій кабінеті і ми добру годину обговорювали справу української державності та відносини між обома нашими народами.

Голі мені при нагоді обговорювання вибору й особистості д-ра Бенеша не згадати і за того, що став, тепер головним його помічником. Це чехословацький голова міністрів, словак д-р Мілан Голда.

Пізнав я його в літі 1911-го року на здвизі хорватських „Соколів” у Загребі, на котре то свято приїхав я був з двома „Січовиками” — селянином Н. Коржем і політехніком Н. Мироновичем. Д-р М. Голда,

редактор словацького часопису в Братиславі і посол до парламенту в Будапешті, був тоді знаним борцем за права словацького народу. Закладаючи словацьких „Соколів” Мадяри йому очевидно не дозволяли. Бачився я з ним потім і у Відні, куди він доїжджав на наради з д-ром Масариком. Але найважнішою нашою стрічею була та з другою дня Різдявних Свят у січні 1919 р. в Будапешті, де він вже був дипломатичним представником свіжо зорданізованої чехословацької республіки. Я і д-р Е. Петрушевич вертали власне тоді з першої сесії Західньо-української Національної Ради в Станіславові — до Відня. Я дістав припорушення звернути його увагу на небезпеку обсадження Закарпатської України мадярами, та щоби лише скорше вмаширування чехословацької армії зможе цей край виратувати. Іменно проби виконання цього галицько-українськими військами не повелися. І так випадає до битви з румунами, в котрій наш відділ попав у румунський полон. Наскільки знаю, то та випада не зістала досі описана, хоч такий заслужений наш У. С. С. Микола Саєвич, учасник

цей виправи — міг би це найкраще зробити.

Друга випада, іменно на Мухачів, була зааранжована дуже легковудно отаманом Гр. Косаком.

Краще отже було, щоби Чехи обсадили цей край — ніж як мали би його знову забрати під своє жакливе панування мадяри. Д-р М. Голда признав мені повну слушність.

Останній раз бачився я з д-ром Масариком та д-ром Бенешем на прийнятті в замковім огороді на Градчній, влаштуванім з нагоди здвигу чехословацьких робітничо-гімнастичних дружин. Але тоді не було ні нагоди ні на строю говорити про політичні справи. Всі стояли під вражінням цього величавого святого чехословацького робітничого галицько-українського війська не повелися. І так випадає до битви з румунами, в котрій наш відділ попав у румунський полон. Наскільки знаю, то та випада не зістала досі описана, хоч такий заслужений наш У. С. С. Микола Саєвич, учасник

цеї виправи — міг би це найкраще зробити.

Друга випада, іменно на Мухачів, була зааранжована дуже легковудно отаманом Гр. Косаком.

Краще отже було, щоби Чехи обсадили цей край — ніж як мали би його знову забрати під своє жакливе панування мадяри. Д-р М. Голда признав мені повну слушність.

Останній раз бачився я з д-ром Масариком та д-ром Бенешем на прийнятті в замковім огороді на Градчній, влаштуванім з нагоди здвигу чехословацьких робітничо-гімнастичних дружин. Але тоді не було ні нагоди ні на строю говорити про політичні справи. Всі стояли під вражінням цього величавого святого чехословацького робітничого галицько-українського війська не повелися. І так випадає до битви з румунами, в котрій наш відділ попав у румунський полон. Наскільки знаю, то та випада не зістала досі описана, хоч такий заслужений наш У. С. С. Микола Саєвич, учасник

цеї виправи — міг би це найкраще зробити.

Друга випада, іменно на Мухачів, була зааранжована дуже легковудно отаманом Гр. Косаком.

Краще отже було, щоби Чехи обсадили цей край — ніж як мали би його знову забрати під своє жакливе панування мадяри. Д-р М. Голда признав мені повну слушність.

Останній раз бачився я з д-ром Масариком та д-ром Бенешем на прийнятті в замковім огороді на Градчній, влаштуванім з нагоди здвигу чехословацьких робітничо-гімнастичних дружин. Але тоді не було ні нагоди ні на строю говорити про політичні справи. Всі стояли під вражінням цього величавого святого чехословацького робітничого галицько-українського війська не повелися. І так випадає до битви з румунами, в котрій наш відділ попав у румунський полон. Наскільки знаю, то та випада не зістала досі описана, хоч такий заслужений наш У. С. С. Микола Саєвич, учасник

цеї виправи — міг би це найкраще зробити.

Друга випада, іменно на Мухачів, була зааранжована дуже легковудно отаманом Гр. Косаком.

Краще отже було, щоби Чехи обсадили цей край — ніж як мали би його знову забрати під своє жакливе панування мадяри. Д-р М. Голда признав мені повну слушність.

Останній раз бачився я з д-ром Масариком та д-ром Бенешем на прийнятті в замковім огороді на Градчній, влаштуванім з нагоди здвигу чехословацьких робітничо-гімнастичних дружин. Але тоді не було ні нагоди ні на строю говорити про політичні справи. Всі стояли під вражінням цього величавого святого чехословацького робітничого галицько-українського війська не повелися. І так випадає до битви з румунами, в котрій наш відділ попав у румунський полон. Наскільки знаю, то та випада не зіст

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ЩО ЗА ЛЮДИ ВИЙДУТЬ З ТАКОЇ ШКОЛИ?

В Англії відбулася недавно конференція, що називалася „Про нові ідеали у вихованні“. З промови президента оксфордської колегії на відкритій конференції „Манчестер Гардіен“ наводять дослівно замітні слова:

„По всякій правдоподібності найближча будучина принесе не золотий вік, але замісний. У Росії виховують молодь в інтензивній школі, котра не має вікон відкритих на зовнішній світ і в котрій свобода думки заборонена. Росія має, як вам скаже багато знавців, найбільшу повітряну флоту в світі та збираються змобілізувати 17 мільйонів людей. Всім цим керує жінка людей, котрими керує політична віра, подібна до релігії, та котрі вже нераз дали доказ, що для них нічого не значить людське життя, як іде за їх асади.“

Очевидно, большевицьким лідерам дорожчі їх власні засади, як життя інших людей. Це не трудно.

КОМУНІЗМ І НАУКА.

„Манчестер Гардіен“ подає в кореспонденції свого кореспондента в Москві, що деякі московські газети обурені на те, що передові комуністичні студенти дуже слабо вчать-ся.

Комуністичні студенти відповідають на це, що вони не можуть учитися, бо їм забірає багато часу „суспільна праця“. Московська „Правда“ каже: це пустий викрут: студенти тільки витрачують забагато часу на непотрібні збори й пугі балачки. Якби студенти обмежили тільки до спільної праці, то вони могли би й цю працю робити, й бути передовиками в науці.

Чи це можливе, можна сумніватися. Поперше, як у суспільній життєвій класовій вагу на партійну, чи якунебудь іншу правдивість, то пощо вчитися? Чи не важніше обєригати свою партійну правдивість?

Подруге, коли науку поставити під стрихулець якогонебудь догматизму, то вона не може розвиватися.

ЛІГА Й ЕТЮПІЯ.

З приводу декларації ради англійської партії праці про італійсько-етіопську справу „Манчестер Гардіен“ пише так:

„Трагедія Етіопії показує на потребу такої системи Ліги Націй, що мала би справжню силу. Як каже декларація, Італії треба не дати зібрати плодів з її безправного й трусливого насильства.“

Однак, чи всієї Ліги Націй добути собі таку „справжню силу“? Чи не втратила вона нагоду добути собі таку „справжню силу“? Чи не мала вона наприклад нагоди добути собі „справжню силу“ тоді, як ішло про польську „пацифікацію“ в Галичині? Чи не проциндрила Ліга Націй свою „справжню силу“ якраз тоді, не виступаючи проти наруги міжнародних зобов'язань Польщею? Як право має виступати проти „безправного й трусливого насильства“ в Етіопії той, що не виступав проти певно „безправного й трусливого насильства“ Польщі в Галичині?

Хто займає таке становище, що треба протестувати проти одного насильства, а перемовчувати друге, той самий підбиває свої заходи за справжню силу.

ЩО ДИВНО?

„Дипломатичний кореспондент“ „Манчестер Гардіен“ займає в справі етіопського розгрому зовсім оригінальне становище.

побили й знищили етіопські армії, викликав загальне здивування... У світлі фактів, які тепер стали відомі, дивувати-ся можна не тому, що війна була така коротка, але тому, що війна тривала так довго.“

У світлі яких фактів говорить таке кореспондент? Цих фактів ціла предвга низка, а всі вони дуже повчучі. Етіопські команданти не мали засобів довідатися, де є вороги: вони не мали телеграфу, літаків, тощо. Етіопці не мали комісаріату (що запроваджує армію); через те вони не могли ніколи концентрувати більшої кількості жовнів на котримнебудь пункті. Етіопці не мали внутрішньої цінкості й часто одно племя сварилося з іншим, а амгарійці, себто провідне племя, грабило інші племена зовсім, так само, гейби це були італійці. Між провідниками етіопців були міжусобиці, що декотрих з них заставляли зраджувати Етіопію й переходити до італійців. Етіопці, що славилися цільними стрільцями, бо, мовляв, вони все полюють на звірів, не були такими стрільцями, бо, хоча вони носили рушницю й крики, то не мали досить набобів, щоб навчитися добре стріляти. Хоч особисто відважні, вони не були обзнайомлені з модерними засобами війни, й на їх видтрали відвагу. Вони дивилися на „тенки“ й вантажні авта з машинними кірасами як на повтори, з якими боротьба неможлива. В дальших місяцях війни дезерції етіопців стали такі загальні, що італійці просто не мали спротиву. І так далі.

ЖОВНІРИ, ЧИ ВЧЕНІ?

„Манчестер Гардіен“ звертається спеціально до питання, хто властиво виграв для італійців війну в Етіопії. Він каже: „Італійці все були добрими інженірами, і в Етіопії вони доказували дуже поважних інженірських подвигів. Однак як жовніри, італійці все показували велику боєзлізність. В італійській армії було дуже багато злої управи й маса корупції та визиску, головни в базах. Нема доказу на те, що синьор Мусоліні передфашистівську італійську армію перемінив на більше справну воєнну машину“.

ОДДИЧИВ, АЛЕ ЩО?

Англійські газети займають-ся живо питанням, хто стане спадкоємцем влади польського диктатора Пілсудського. „Як признаки не миять“, — каже „Манчестер Гардіен“, „то ця влада тепер сконцентрована в особі генерала Ридзас-Сміглого, головного команданта польської армії, що тепер е, так сказатиб, патроном нового польського уряду й справжнім наступником маршала Пілсудського.“

Дуже можливо, що щодо цього признаки справді не миять. Однак скільки варта сила уряду, над котрим стоїть патроном особа генерала? Про такий уряд треба би сказати словами польського поета: Мав ти, хаме, золотий рїг, тепер з того лишився тобі тільки штур.

ГЕЙ, ЗА КНИЖКУ!

Гей, за книжку, мий брате, Треба вчитись, світ пізнати, Треба вчитись, як то жити, Щоб на світі не бігати.

Книжка — зброя! Книжка — сила! Вона пітьму проломляла, А завела в світ науку, Між народам знавця, злуку.

Щож ми варті десь без книжки? Хлобця шкода навіть кршкци, Як ми темні без науки Зносим лихо до розпуки.

Гей, за книжку! Влісь жваво, Щоби наше не пропало, Хоч старі ми, це не шкодить, Бо наука хліб зародить!

Микола Горішній

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ПРОГУЛЬКУ (BOAT OUTING)

НА РІЦІ ГУДСОН ДО ROTON POINT PARK, N. Y. НА ПАРОПЛАВИ MAUFAR — В ГОДИНІ 9-ТІЯ РАНО

яку влаштує УКРАЇНСЬКИЙ ДЕМОКРАТИЧНИЙ КЛУБ І ЖІНОЧИЙ ВІДДІЛ В НЮ ЙОРКУ В НЕДІЛЮ, ДНЯ 28-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1936 РОКУ

ПРОГРАМА ПРОГУЛЬКИ: музика, танці, спортивні забави та вода до плавання, як і буфет у власному заряді.

Ціна білета в обі сторони \$1.25, хто купить наперед, а в день прогульки (при бовті) \$1.50. Білети для дітей 75 центів.

Вп. Громадяни! Коли ви хочете забавитись на свіжому повітрі в гарнім великим парку між деревами над водою — не пропустіть цієї прогульки, де певно проведете весело час в гуртку своїх приятелів. Першорядна музика під проводом JOHN SEMAN and his BLUE FALCON ORCHESTRA.

Прогулька відбудеться без огляду на погоду. Пароплав відіймає ТОЧНО в годині 9-тій рано з БЕТЕРІ ПАРКУ, КОЛО САВТ ФЕРІ, PIER A. Білети можна набути кожного вечора в льокалі Клубу під ч. 59 St. Mark's Place (E. 8th St.), New York City. Tel. Algonquin 4-7395. 132

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ПАСЕИК, Н. ДЖ.

Вияснення.

В „Свободі“ з 1. червня п. Михайло Припхан подав допис про „Націоналістичний День“ у стейті Нью Джерсі. В нім подає деякі імена делегатів та вислід нарад зборів з дня 24. травня 6. р.

Дозволимо собі зробити щодо цього заввагу, що такі, як можна назвати, офіційні звітдоповіді повинні виходити від вибраного для таких справ секретаря Комітету Укр. Нац. Дня, бо як кожний делегат зачне розписуватися на власну руку, то з того будуть виходити тільки неточности і непорозуміння, що справді не допоможуть, а скорше пошкодять. Ось, наприклад, делегат п. Припхан поминув згадати за делегацію від укр. прав. громади з Пасейки, яка вислала на згадані вище наради в Ньюарку двох делегатів, заявляючи їх устами, що бере участь в Укр. Нац. Дні і дає Пласт Рідної Школи до участі в програмі свята. Таке поминення може дати приток до думання, що тут заважили льокально-релігійні інтереси. І так у нас ту справу розуміють.

За Укр. Прав. Нац. Громаду: о. Стефан Мусійчук і Захарій Віхоть, делегати.

З ЖИТТЯ ПОЛІТИЧНИХ ВІЗНЯВ.

(Надіслане з краю).

Золочівська в'язниця, знана під назвою „Замок“, це понурий будинок, коліс оборонний замок короля Собеського. Інтересне, що в підземеллях цього замку є коридор, що тягнеться кілька кілометрів і такий широкий, що може пройти ним цілий полк війська. Замок цей виглядає дуже суверо вечером, помітний здалека на тлі зелені або електричних ліхтарів своїми обрисами, та зі своїм ваяом, що по ньому днями і ночами проходять сірі, озброєні по-статі.

Цей „замок“ нині призначений для 300 в'язнів, з присудами до трьох літ. Та в останніх роках, відколи почалась у Польщі ославлена доба „перелюднення в'язниць“, золочівський замок містить у собі часто й 500 людей, чоловіків і жінок. У келіях, призначених для 12 осіб, заряд приміщував по 40 до 50 осіб. Можна собі уявити, яке це життя серед таких умовин.

Політичних в'язнів на „замку“ ніколи не бракує. Найбільший приріст українських націоналістів виказали роки 1933—35. Число їх тоді доходило до 40, у цьому було 5 жінок. Засуджені хлопці, деякі з високими присудами, дістали буди дві келії. Дівчата

мали також якийсь час політичну келію, але враз з комуністками. Треба було боритися за кімнати, в яких містилися тільки націоналісти. Уперше така боротьба, що закінчилась 7-денною голодівкою, розгорілась була в часі вбивства мін. Перацького. В'язні домагалися, щоб їм дали ще одну келію, як також щоб повернули прибори до писання. Заряд грозив гострими карами, а навіть двох голодуючих пробував кормити силою. Однак в'язні твердо відержували на своїм. Вкінці заряд мусів піддатись і вволити волю в'язнів. Від того часу всіх політичних в'язнів вже відразу віддавали в окремі політичні келії. Раз тільки було багато мороки, бо не хотіли віддати одного малолітнього націоналіста до спільної націоналістичної келії. Остаточно його таки віддали до спільної келії, але по кількох днях забрали і вивезли-не знати куди.

Щоб відбити собі якое-то уступку перед в'язнями, заряд почав ріжними способами дошкулувати в'язням і за щонебудь їх карав. Покарано темницею, а потім вивезено не знати куди 15 в'язнів, які у каліці почали були співати пісню „Боже, вислухай благання“. Треба було також зводити боротьбу за саму назву „політичний в'язень“, бо після голодівки заряд почав цинічно влевнювати, що в Польщі нема „політичних в'язнів“, а є тільки мальконтенти, що не хотять черпати користей зі суспільного добра, яке є в Польщі.

З амнестії, що її поляки проголосили минулого року, найбільше скористали в'язні з „замку“. Однак майже всі, що вийшли, мали і так вже виходити, бо їм кінчилась кара. Всіх в'язнів вийшло 21, між ними одна жінка. У в'язниці осталися 4 чоловіки.

Припханюк захорував, тому просив товариша, з яким разом мешкав, щоб узв'яз для нього при виплаті тижневу плату. Пізно ввечір приходить товариш у розпучі: Я загубив твою плату! — сказав він. — Що? — скрикнув, переляканий Припханюк. — Так, а колиб я був і далі ще грав у карти, то був би згубив і свої гроші!

Бізон.

Учитель: — „Хто знає якусь дуже мудру звірину?“

Івась: — Пес!

Петрусь: — Слон!

Моріц: — Бізон!

Учитель: Відкіля ти знаєш, що бізон такий мудрий?

Моріц: Чомуж би ні? Глупі не вмирають так скоро!

МУСИЙ СТЕПАНЧУК. УКРАЇНСЬКИМ ПАТРІОТИЧНИМ ДІВЧАТАМ В АМЕРИЦІ (Присвячую І. Д.).

Не пропала ще жінона наша слава,
Ще краса буйна дівоча не злиняла,
Ще не згасли степові веселі очі,
Не затихли пісні любі дівочі,
Не поблідли очка гожі з ямочками,
Не зрідніли густі брови над очками,
Не засохли повні губи малинові,
Не притихли любі усміхи перлові,
Бо уроду тобі дала рідна мати
І земляця, що пишається як в шатах.

І дарма, що ти за морем, на чужині,
Соловейка не почувеш на каліні,
І дарма, що ти в долині, при криниці,
Не співаєш „Чумака“, „Козака“ й „Гриця“,
І дарма, що в росі ніг ти не вмиваєш,
По-своєму ти гуляєш і співаєш.
Ти умієш заспівати так, як мати,
І по-своєму любиши і кохати,
Бо у подувах филь вітру та зі сходу
Чуєш голос-й пісні рідного народу.

І дарма, що ти не веш вінків з барвінків
І не сієш у городчику васильків,
Ти співаєш і „Василечків“ і „Руги“,
Бо не можеш без пісень оцих ти бути.
І дарма, що не вмієш кужляти прости,
Ані праником на рідчі шмаття прати,
Та ти знаєш, що так мати твоя прала
І в сорочці зрідний край свій там прощала.
І ти матінки своєї не забуваєш,
І любиши і шануєши й повагаєши.

Бо хоч ти іще дівчина молоденька,
Але знаєш, що твій край „Україна Ненька“,
Рідний батько розповів тобі в чужині
Про всі чари й про неволю України.
І ти в шумі филь тих морських чуєш звуки,
Що несуться там, де рідні поля й луки,
І тї серце молоденьке в'яже з ними:
Із сестрами і братами дорогими.
Ти не вмієш чужинця тут покохати,
Хочеш так любити й жити, як мати!

За це ти в нас пошани, дівчино, гідна,
Бо ти наша люба, пишна доня рідна.
Щоб так міг я жемчугів цінних дістати,
Яб тобі велів в віночок послітати.
Яб убрал тебе, дівчино, у корону
Й як царівну посадив би я на троні,
Щоби світ увесь в красі твоїй любувався
Й про красу землі України научався.
Та жемчугів і золота я не маю,
Тож тобі я оцю пісню укладаю:

Будь здорова й люби щиро все, що наше,
І пишайся, будь над всіми ти найкраща!

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Я., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

В порозумінні з місцевими українським Товариствами В НЕДІЛЮ, ДНЯ 14-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1936 РОКУ В УКРАЇНСЬКИМ НАРОД. ДОМІ, КІМНАТА Ч. 2, 217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK CITY. відбувається відчит

ПРО МУЗЕЙ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ УКРАЇНИ.

який виголосить Делегат Музею — п. Євген Вировий.

Початок в годині 3-тій пополудні.

Відпоручник Музею, Євген Вировий, що приїхав з Праги, Чехословаччина, просить в імені Управи Музею Визвольної Боротьби всіх українців і всі українські Товариства вішанувати своєю ласкавою приязню цей перший в Америці прилюдний відчит про Музей ВБУ.

На відчиті делегат просить привітних, як і відпоручників Товариств записати свої імена й імена Товариств в Памятку Книгу Музею Визвольної Боротьби України. 132

ПОЗІР! ФІЛАДЕЛЬФІЦІ! ПОЗІР!

ЗАХОДАМИ ІОСИФА МАЛЕНДЕВИЧА

відбудеться

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 14-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1936 РОКУ НА ФАРМИ ІОСИФА МАЛЕНДЕВИЧА, SOUTH WESTVILLE GROVE, N. J., ON DELSEA DRIVE. Початок пікніку 12:30 пополудні. ЗДА БОСОМ ТАМ І НАЗАД І ВСТУП НА ПІКНІК 50 ЦНТ.

Вп. Громадяни! Спішіть всі на цей пікнік. Часть доходу з нього призначено на докінчення гардероби в галі Тов. Укр. Амер. Горужан. На пікніку буде виступ танцюристів з Філадельфії, а малі діти виконають акробатичні штуки і відтанцюють козака. Рівнож пригтовляється несподіванка для всіх.

Боси будуть чекати від-години 12 до 2-гої пополудні коло Клубу, 847 N. Франклин вул.; коло п. Нісенція, Франклин і Бранн вул.; коло Я. Малендевича, 174 Лавер і 2-га вул.; коло Клубу, 23-та і Бранн вул.; коло Клубу на Найстанн, 2051 Ровен вулиця; при 28-тій і Лігвай, Еверно, в годині 1:30 пополудні. 132,5

EAGLE REGALIA CO.

Виробляє:

ПРАПОРИ, ЦЕРКОВНІ ХОРУТВИ, ЛЕНТИ, ВІДЗНАКИ, СТЯЖКОВІ ВІДЗНАКИ, БРАТ-СЬКІ ПЕРСТЕНІ І ПЕЧАТКИ.

Коли саме братство, товариство чи бестрихтєво хоче бути єдиновлене, хай піде на замовлення на пробу.

Каталог, інформація і проби взору вишлемо Вам на ваші надання БЕЗПЛАТНО.

298 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО ПОТЕРПІЛИМ ВІД ПОВЕНІ.

Лорейн, О. — Від 50 У. Н. Союзу ухвалив вносити до своєї каси \$5 для потерпілих від повені. На ту саму ціль зложили: В. Каршені, І. Шумила й М. Галанка по \$1; Н. Назаркевич, В. Лозинський, І. Кульчицький, М. Кокотайло, Т. Яжик, І. Задорожний, В. Бобик, Н. Волошинський, В. Фурдин, Г. Вавринцев, Г. Дудусь, З. Долик, Ю. Нисарчук, С. Хорошак, М. Ходоровський, П. Яців, Ф. Кузин, І. Швець, Н. Гедзин і М. Дзят по 50 ц.; П. Марович, Н. Хорошак, Л. Куцьмак, І. Піщур, І. Колодій, Т. Вербила, І. Фарцелак, Д. Козопас, О. Зазула й С. Кузьма по 25 ц.; Д. Бартицький 10 ц. Разом зібрано \$15.60. Збірковий записав В. Каршені і П. Шугайло. До Обеднання вислано разом \$20.60.

Вест Пулман, Шкаго, Ілл. Заходами о. Ковальського вибрано в нашій громаді комітет, який пішов по хатах за збіркою для потерпілих від повені. До комітету ввійшли Параня Мацяк й Анна Олещук. Цей комітет зібрав \$37.10 та вислав ті гроші до Обеднання на означену ціль. Жертви зложили: М. Мацяк, Р. Грабінський і І. Лагола по \$2; С. Гасюк, Г. Бутувський, Л. Білик, М. Білик, І. Підлісний, І. Козак, М. Смола, Т. Яніга, Е. Парійчук, Й. Зуба, О. Сосновський, І. Симчишин, Анна Грабінська, Й. Семчук, О. Зуба, В. Стефанюк, Т. Момцінський, В. Партига, К. Коломийський, В. Дервінський, І. Т. Коженецький по \$1; Настя Береза, Я. Онищук, М. Снівак, В. Тупиця, І. Гавришків, М. Стефанюк, П. Синечко, І. Паліска, С. Кледес, В. Гавришків по 50 ц.; П. Романюк 35 ц.; І. Кобатюк, Т. Карплюк і Л. Ковалюк по 25 ц. Від чужих людей зібрано дрібними датками \$2.

Когос, Н. П. Тов. Союз Українок ухвалило на своїх місячних зборах призначити з товариської каси \$5 та вислати їх через Обеднання для потерпілих від повені. — О. Кошик, секр.

Міліва, Н. Дж. Від 331 У. Н. Союзу жертвував з каси \$10, а Стефан Мельничук зібрав \$14, отже разом вислано \$24 до Обеднання для повені. — С. Патен.

Бавнд Брук, Н. Дж. Бр. св. Николая, від 344 У. Н. Союзу, ухвалило на своїх місячних зборах дати з каси \$10, а члени зложили \$6, отже разом вислано до Обеднання \$16 для потерпілих від повені. Жертвували по \$1: Т. Присташ, П. Гусак, Я. Резнік, Г. Геба, А. Матика й П. Мілещук. — Г. Геба, секр.

Фрексія, Па. Укр. кат. парохія жертвувала з каси \$5, а о. М. Паздрій зібрав у місцевій церкві св. Михаїла \$13, отже разом вислано до Обеднання \$18 для потерпілих від повені. Жертвували по \$1: Т. Гришко (мол.), І. Криба, Т. Тренчик і В. Зарібайло, а решту зібрано дрібними датками. — І. Криба.

Гулсон, Н. П. Бр. св. Йосафата, від 273 У. Н. Союзу, ухвалило на своїх зборах вносити до своєї каси товариства \$15, а поодинокі члени зложили \$18.75, отже разом вислано \$33.75 до Обеднання для потерпілих від повені. Жертви зложили: М. Лібрुक, І. Лисогір, П. Маряк, Марія Любинецька, Марія Романчук, М. Марцінюк, І. Опшанський, Ю. Федек і Г. Лех по \$1; П. Онуляк, Катерина Ярошак, М. Маряк, Анна Грив, М. Кішак, П. Коцюба, І. Волошин, В. Хімій, І. Боднар, І. Юсків, В. Андрушків, І. Деревенчак, П. Чорний, Т. Дравуцак, В. Вайда, С. Козуб, І. Райтарський, Катерина Стробоска і Т. Оземчук по 50 центів; І. Приступа 25 ц. — Павло Маряк секр.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

СЕНТ ЛУІС, МО.

3 Дня Матері на Рідну Школу.

Заходом Клубу Танцюристів при Українським Народнім Домі відбулося в нашій громаді 10 травня б. р. Свято Матері. Вечором того дня влаштовано на честь присутніх матерей бал з святочним обідом. Як матері мали засідати до гарно прибраного стола, музика заграла марша і перед ступаючими матеріями дві маленькі дівчинки, Розалія Магац і Анна Бартош, сипали квіти. Це дуже зворушило матерей і справило їм тим велику приємність. При гарній забаві присутні матері не забули і про Рідний Край та зібрано на Рідну Школу \$11.35, які то гроші переслали через Обеднання на означену ціль.

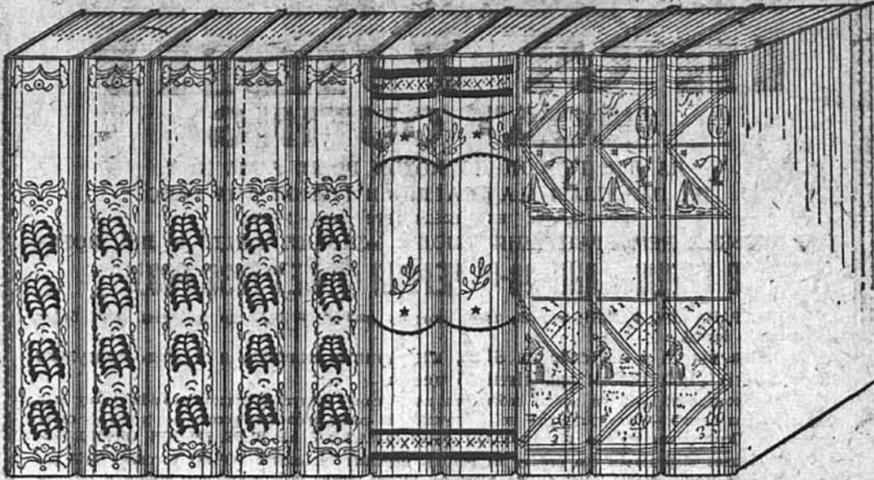
Танцюрист.

САВТНОРТ, КОНН.

Дія матерей Біласа й Данилишина.

Заходом українського молодечого клубу влаштовано в нашій громаді День Матері. На свято зішлося споре число молоді та жіноцтва. Виголошено кілька коротких промов про значіння Свята Матері. Бесідники не забули згадати також і про тих матерей, що віддали своїх синів для України, а зокрема говорив про матерей Біласа й Данилишина та про потребу

НЕЗВИЧАЙНА ОФЕРТА „СВОБОДИ“ на ЧЕРВЕНЬ і ЛИПЕНЬ

Твори ТАРАСА ШЕВЧЕНКА Писання Б. ЛЕПКОГО Українська ЕНЦИКЛОПЕДІЯ

ХОЧЕТЕ МАТИ 3. ТОМИ УКРАЇНСЬКОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ ВАРТОСТІ \$30? ДІСТАНЕТЕ ДАРОМ, ЯК ПРИЄДНАЄТЕ 25 ЦІЛОРІЧНИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ „СВОБОДИ“

- ХТО ДІСТАНЕ 15 ЦІЛОРІЧНИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, ОДЕРЖИТЬ ДАРОМ \$15 5 ТОМІВ ШЕВЧЕНКОВИХ ТВОРІВ ВАРТОСТІ
ХТО ДІСТАНЕ 10 ЦІЛОРІЧНИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, ОДЕРЖИТЬ ДАРОМ 2 ТОМИ ПИСАННЯ БОГДАНА ЛЕПКОГО І 1 ТОМ ПРИЧЕПИ, ПОВІСТЬ І. Н. ЛЕВІЙСЬКОГО, ВАРТОСТІ \$7
ХТО ДІСТАНЕ 5 ЦІЛОРІЧНИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, ОДЕРЖИТЬ ДАРОМ \$3.50 КНИЖКУ З ВЕРШИН І НИЗИН ІВАНА ФРАНКА, ВАРТОСТІ
ПОВНА РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА В СУМІ \$6.00 ЗА КОЖНОГО ПРИЄДНАНОГО ПЕРЕДПЛАТНИКА МАЄ БУТИ ПРИСЛАНА ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ“ ДО КІНЦЯ ЛИПНЯ Ц. Р.

„СВОБОДА“

81-83 Grand St., (Р. О. ВОХ 346), Jersey City, N. J.

ЧИ МОЖЕТЕ СОБИ ПОЗВОЛИТИ ПРОПУСТИТИ ТАКУ НАГОДУ?

ЧИ МОЖЕТЕ СОБИ ПОЗВОЛИТИ ПРОПУСТИТИ ТАКУ НАГОДУ?

помочі для них. Заряджена збірка принесла \$6.30 і ту жертву переслано через Обеднання. Жертвували: П. Дудко й Д. М. Махно по \$1; Анастасія, Релко, М. Ванат, К. Кокошка, Ю. А. Гоголь, О. Гайда й І. А. Чаплинський по 50 центів. Решту зібрано дрібними датками.

Ю. Гоголь.

СТ. ПОЛ, МІНН.

На політичних в'язнів.

Союз Українок переслав через Обеднання \$10 на підвищу ціль.

К. Качмарова.

ІСТОН, ПА.

На Народній Дім у Рососі.

Одиосельчани з села Рососи, повіт Доброміль, гром. С. Терлецький, Н. Підгайний і І. Рудавський, дістали з рідного села листа, підписаного о. Коцаєм, з проханням допомогти їм побудувати Народній Дім. Названі громадяни пішли на зустріч проханням рідного се-

ла-я, уладинши в Істоні „картину забаву“, зібрано на ту ціль \$28. Отсею дорогою вони звертаються також до одиосельчан з Рососи, що перебувають у Йонгтаві, щоб вони також причинилися чимсь до збудування плянованого Народнього Дому. По ближчі інформації писати на адресу: STERHEN TERLESKY, 218 — 6th ST., W. EASTON, PA. С. Терлецький.

БРУКЛІН, Н. Я.

На пам'ятник Маріяна Шашкевича.

В суботу, 23. травня ц. р., відбулося вінчання і весільне забава п. Михайла Заверухи з п. Марією Костів. При складанні побажань новоженцям прийнятими гістьми на поклик одного з промовців гості зложили на пам'ятник Маріяна Шашкевича \$18.27, які переслали через Обеднання на означену ціль. Датки зложили: Михайло і Марія Заверуха й о. сов. Антін Лотович по \$3; пані: Павчакова, А. Со-

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА. Дня 21. травня ц. р. помер у 56 році життя ІВАН АТАМАНЧУК, член тов. Вільна Україна, відділ 152 У. Н. Союзу в Ньюарку, Н. Дж. Покійний оставив жінку Анну і двоє дітей. В. П. П. С. Присяжний, секр.

ЯЗВА ГУСЕНИЦЬ У ГОЛЯНДІ. В місцевості Росмаден, у голандській Брабанції, мільярди гусениць кинулися на зелень і знищили її зовсім. Загрожують вони теж здоров'ю мешканців, бо затроюють криниці.

ЧИ ВИБИРАЄТЕСЬ НА ВАКАЦІЇ? (Подає д-р Джан Л. Райс, комісар здоров'я міста Нью Йорку).

Більшість з моїх міських читачів, здається, задумують провести цього літа свої вакації на провінції або подорожувати автомобілем. Можливо вже дехто тепер укладає собі відповідні пляни. Підчас роблення старань для річного від'їзду треба мати на увазі, що, будучи далеко від дому, можна опинитись щодо поживи та напоїв без потрібної охорони, яка існує по великих містах.

У більшості примірних літниць пороблено остолегу для охорони анасів води у збірниках, а в багатьох готелях, таборах та заїзних домах подають до вжитку тільки переварене молоко. Треба бути певним про запаси води та молока, бо якщо нема чистоти, то завжди є небезпека занедужання на гарячковий тиф. Щоб уникнути про ці важливі факти санітарності, треба писати до місця, де задумується перебувати, або до стейтвого заряду здоров'я.

Хто задумує перебувати на фармі чи на провінції, у готелі або заїзнім домі, повинен упевнитись, чи нема там у поблизу мочарів, бо з них витворюється комашня. Глядіть, щоб вікна та двері були захоронені сітками. Коли мушва вганяє по кухні та їдальні, треба її конче винищити. Комашня розносить хвороби, тому майтесь на обережності та ніколи не ризикуйте.

Придорожня крамничка часто не має гарячої води чи інших способів для охорони посудин, уживаних для зладжування страв та подавання їх до столу, перед нечистю, як це буває по ресторанах та готелях. Найбезпечніше харчуватись у добре споряджених місцях.

Якщо коло придорожньої кринички нема напису стейтвого заряду здоров'я, що вода надається до пиття, ніколи не вживайте такої води. Не можна пити води з потоку, ставу або ріки. Хто перебуває в таборі серед ліса, повинен переварювати воду до пиття, варива та миття.

Тільки небагато здорового розсудку та уваги потрібно для охорони перед недугами. Коли все зроблено домірковано, треба досить спочинку та спання. Належить перебувати на свіжій повітря та уникати промінів, коли сонце дуже високо, а тоді такі вакації принесуть бажані користі.

THE FIRST WARD REGULAR DEMOCRATIC ORGANIZATION OF JERSEY CITY

at a special meeting held last night at the Club rooms, 155 Grand Street, made final arrangements for their moonlight sail which will be held next Thursday evening, June 11th, on the SS Americana. The steamer will leave from the foot of York St., at 8 P. M., rain or shine.

Commissioner William J. McGovern, Democratic leader of the First Ward, is Executive Chairman, Assisting the Commissioner will be—

ARRANGEMENT COMMITTEE: Thomas O'Rourke—Chairman, Mrs. Ellen Donelan—Vice-Chairman, Mrs. Theresa Liszewski, John Chunks, Mrs. Marie Chislock, William Lynch, Mrs. Helen Domanski, Charles Spracht, Mrs. Mary Cahalan, James Fay, Mrs. Nellie Green, William Welsh, Mrs. Nellie Choisey, Henry Hunter, Mrs. Catherine Reed, Stanley Kielbas, Miss Catherine Barth, Frank Waltz, Mrs. Alexandra Skoczylic.

PUBLICITY COMMITTEE: Philip R. McGovern—Chairman, Stanley Rydwin.

RECEPTION COMMITTEE: Charles A. M. Borkholm—Chairman, John Doyle, William Connallon, William Sheridan, Leo Schreiber, Frank Cuff, Anthony Lewandowski.

TICKET COMMITTEE: Louis W. Jacobs—Chairman, William Stevens—Vice-Chairman, Commissioner McGovern, Harry Jewusick, Edward J. Flynn, Terence J. Luski, Meyer Rosenberg, Joseph Wissner, Miss Marie O'Rourke, Andrew Murray, James Gleason, Herman Hilsenroth, Edward Walsh, John S. Burke, Leon Wiszowski, Frank Sadiak, Peter Catangaw, Charles Mielcgariski.

Many City and County officials are expected to attend. There will be another meeting at the Club headquarters on Monday evening, June 8th.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ХТО МОЖЕ ПРОДАТИ ПАРТИТУРУ до оперети „Земорощея за Дунаєм“, просимо зголоситися на адресу: „СВОБОДИ“, 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. 131-2

\$4,500—КУПИТЬ ФАРМУ 200 акрів, 15 штук рогатої худоби, 2 коні, 40 курей, увесь збір і фармерське знаряддя. Догідні умови. Пишіть до: 131-6 Mr. DOUGLAS, FORT PLAIN, N. Y.

ЖЕРТВИ ШЛЯКОВОГО БОЛІКА, спричинених гавом болів, несприятності — пошто терпите? На скору плягу дістаньте безплатний зразок UDGA, лікарську рецепту в аптеках ГОЛЬДА.

БОЛІ НІГ

Ради на ногах, ошузли ноги, набридли живці, боліли ноги, фібрит (запалення жиля), напухли або боліли коліна чи вистопи і ревматичні ноги успішно лікуємо новими європейськими методами без операції. Об'єсові години: щоденно від 2 до 6, в понеділки і четверги від 2 до 8.

ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ. R. ВЕНЛА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ 28 W. 89 St., New York City.

БЛИЗНЯТА ТАРЗАНА.

„Ми повинні вже зближатися до залізничного шляху, заговорив Док „Хіба“... „Хіба що?“ — втрутив трівожно Дік. „Хіба, що ми є на хибному шляху“, відповів перший. „Ах, не говори цього!“ — Дік перелякано заговорив знов. „Якби це правда була, то ми пропалиб тут на віки. Ми вже не зумілиб відістатися відси ніколи!“

Хлопці йшли мовчки вперед, кожний з них заглиблений у своїх сумних гадках. Тихцем за ними ступав Зопінга і пожирив їх своїми очима. Хлопці чули тріскіт за плечима і вже хотіли обернутись, однак у той момент вони побачили перед собою загороду канібальського села. Це було село племені Валя Валя.

Крізь відкриті двері вони побачили округлі хати, покриті соломою. Між тими хатами крутилися навіс нагі поетати чорношкірих жінок і чоловіків. Побачивши цей образ, хлопці допитливо поглянули на себе: „Що то за село?, які там люди? Чи не грозить їм від них яка небезпека?“ Як звичайно, Док був перший, що відзискав притомність духа.

Можливо, що це добрячі собі місцеві люди“, Док заховаючо заговорив. „А може це людодіди?“ — Дік тремтливо відповів. „Ходім поволи назад, ще заки вони нас запримитили“. Вони тихцем повернулись назад і хотіли вже дати ногам знати. Та, обернувшись, стали віч-на-віч з Зопінгою, що грізно наставив проти них спису.

КОСИ

Маємо австрійські серпи і коси з найліпшої сребристої сталі, коса довга 32 цалі, важить поверх фунта, за одним докляпанням косить пару днів. Коса вузка ціна \$2.25, коса широка \$2.50 з пересілкою. Перстень до коси подвійний 50 ц. Бабка 75 ц. Молоток 60 ц. Брусок 25 ц. Серп з зубами \$1.00. Замовляти враз з грішми пошлайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAR 97 AVENUE A, NEAR 6th STREET, NEW YORK, N. Y.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК ЗАНИМАЄСЬ ПОКОРОНАМИ В БРОУК, БРОУКЛІН, НЬЮ-ІОРК І ОКОЛИЦЯХ 129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel. Orchard 4-2568 BRANCH OFFICE & CHAPEL: 797 PROSPECT AVENUE (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y. Tel. Ludlow 4-2568.